

به نام خداوند جان آفرین

مقطع و رشته تحصیلی: دکتری - خون شناسی

گروه آموزشی: اخلاق علوم پزشکی

دانشکده: پزشکی

تعداد واحد: ۱ واحد	نام درس: اخلاق و حقوق حرفه ای
	نوع واحد: نظری
	پیش نیاز: ندارد
مکان برگزاری:	زمان برگزاری کلاس:
	تعداد دانشجویان:
	مدرس و مسئول درس: خانم دکتر مینا فروزنده
	دستیار تدریس:
	تاریخ ارائه درس:
	مدت کلاس: ۲ ساعت

عنوان درس روزانه: مبانی اخلاق حرفه ای

اصول چهارگانه اخلاق زیست پزشکی

هدف کلی:

اهداف کلی بر اساس طبقه بندی بلوم:

- شناختی: آشنایی با حوزه اخلاق پزشکی و درک تفاوت آن با حقوق پزشکی و فقه پزشکی
- روان حرکتی: توانایی تبیین و بحث در خصوص رابطه بین اخلاق پزشکی، فقه پزشکی و حقوق پزشکی
- عاطفی: ایجاد علاقه و انگیزه در فراگیران به یادگیری مبانی، اصول و دستورالعمل های اخلاق پزشکی

اهداف جزئی:

در پایان درس دانشجو می تواند:

- معنای واژه «ethics» را توضیح دهید.
- روند جهانی ایجاد علم اخلاق پزشکی را توضیح دهد.
- اصول اخلاق حرفه ای را توضیح دهد.
- اصول چهارگانه اخلاق زیست پزشکی را توضیح دهد.
- وظایف و تعهدات حرفه ای برخاسته از هریک از اصول اخلاق حرفه ای را توضیح دهد.

شیوه های تدریس:

- سخنرانی تعاملی
- بحث براساس مورد (CBD)
- بحث در گروه بزرگ (LGD)

اجزا و شیوه اجرای درس :

- مقدمه
 - بخش اول درس
 - استراحت
 - بخش دوم درس
 - جمع بندی
 - ارزشیابی درس
- مدت زمان : دقیقه
- مدت زمان : دقیقه
- مدت زمان : دقیقه
- مدت زمان : دقیقه
- مدت زمان : دقیقه
- مدت زمان : دقیقه

منابع درس:

ردیف	عنوان
۱.	پزشک و ملاحظات اخلاقی (۱۳۹۲) - جلد اول - قسمت اول - فصل اول

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی ایران

مقطع و رشته تحصیلی: دکتری - خون شناسی

گروه آموزشی: اخلاق علوم پزشکی

دانشکده: پزشکی

تعداد واحد: ۱ واحد	نام درس: اخلاق و حقوق حرفه ای
	نوع واحد: نظری
	پیش نیاز: ندارد
مکان برگزاری:	زمان برگزاری کلاس:
	تعداد دانشجویان:
	مدرس و مسئول درس: آقای دکتر سعید بیرودیان
	دستیار تدریس:
	تاریخ ارائه درس:
	مدت کلاس: ۲ ساعت

عنوان درس روزانه: فرایند رضایت آگاهانه و نحوه اخذ آن

هدف کلی:

اهداف کلی بر اساس طبقه بندی بلوم:

- شناختی: آشنایی فراگیران با عناصر رضایت آگاهانه معتبر و ملاحظات مربوط به آن
- روان حرکتی: توانایی اخذ رضایت معتبر از بیمار
- عاطفی: درک ضرورت رعایت اتونومی دیگران و اهمیت اخذ رضایت معتبر جهت درمان و پژوهش

اهداف جزئی:

در پایان درس دانشجو می تواند:

- اهمیت اتونومی بیمار را توضیح دهد.
- تمایز بین فرم رضایت آگاهانه و فرآیند اخذ آن را توضیح دهد.
- اهمیت اخذ رضایت آگاهانه در پروسیجرهای رایج آزمایشگاههای پزشکی و طب انتقال خون توضیح دهد.
- انواع رضایت و موقعیت هایی را که اخذ هر کدام لازم است توضیح دهد.
- عناصر اصلی رضایت آگاهانه و کاربرد هر کدام در اخذ رضایت آگاهانه را توضیح دهد.
- توضیح بدهد که پس از آن که یک بیمار درمان را رد می کند، چه می کند؟
- توضیح بدهد که اگر یک بیمار صلاحیت دادن رضایت را ندارد، چه می کند؟
- بداند که در چه زمان هایی خودداری از گرفتن رضایت آگاهانه از بیماران از نظر اخلاقی توجیه پذیر است.

شیوه های تدریس:

- Lecture

اجزا و شیوه اجرای درس :

- مقدمه
 - بخش اول درس
 - استراحت
 - بخش دوم درس
 - جمع بندی
 - ارزشیابی درس
- مدت زمان : ۱۰ دقیقه
- مدت زمان : دقیقه
- مدت زمان : ۱۰ دقیقه
- مدت زمان : دقیقه
- مدت زمان : ۱۰ دقیقه
- مدت زمان : دقیقه

منابع درس:

ردیف	عنوان
۲.	پزشک و ملاحظات اخلاقی (۱۳۹۲) - جلد اول - قسمت اول - فصل ۴ - صفحات ۶۷ تا ۷۱ و قسمت دوم - فصول ۲، ۳، ۴ و ۵

دانشکده: پزشکی گروه آموزشی: اخلاق علوم پزشکی مقطع و رشته تحصیلی: دکتری - خون شناسی

نام درس: اخلاق و حقوق حرفه ای	تعداد واحد: ۱ واحد
نوع واحد: نظری	
پیش نیاز: ندارد	
زمان برگزاری کلاس:	مکان برگزاری:
تعداد دانشجویان:	
مدرس و مسئول درس: خانم دکتر فاطمه بهمنی	
دستیار تدریس:	
تاریخ ارائه درس:	
مدت کلاس: ۲ ساعت	

عنوان درس روزانه: تئوری های فلسفه اخلاق

هدف کلی:

اهداف کلی بر اساس طبقه بندی بلوم:

- شناختی: آشنایی فراگیران با تئوری های رایج فلسفه اخلاق
- روان حرکتی: توانایی به کارگیری تئوری های رایج فلسفه اخلاق در موارد اخلاق بالینی مورد مواجهه
- عاطفی: درک ضرورت و اهمیت فراگیری تئوری های رایج فلسفه اخلاق

اهداف جزئی:

در پایان درس دانشجوی می تواند:

- انواع رویکردها به یک مسئله اخلاق حرفه ای را توضیح دهد.
- استدلال های فرااخلاقی را از استدلال های اخلاق هجاری تمایز دهد.
- تئوری های اصلی فلسفه اخلاق را نام ببرد و تفاوت های اصلی آنها را توضیح دهد.
- هر یک از دسته های اصلی نظریه های اخلاقی را توضیح دهد.
- یک نظریه مهم از هر یک از دسته های اصلی نظریه های اخلاقی را نام ببرد و اصول آن را توضیح دهد.
- نقاط ضعف و قوت هر یک از دسته های اصلی نظریه های اخلاقی را توضیح دهد.
- روندی که به ارائه اصول چهارگانه اخلاق زیست پزشکی منجر شد را توضیح دهد.
- جایگاه هر یک از دسته های اصلی نظریه های اخلاق را در موقعیت های بالینی و سازمانی توضیح دهد.

شیوه های تدریس:

- سخنرانی تعاملی
- بحث براساس مورد (CBD)
- بحث در گروه بزرگ (LGD)

اجزا و شیوه اجرای درس :

- مقدمه
- مدت زمان : ۱۰ دقیقه
- بخش اول درس
- مدت زمان : ۵۰ دقیقه
- استراحت
- مدت زمان : ۱۰ دقیقه
- بخش دوم درس
- مدت زمان : ۵۰ دقیقه
- جمع بندی
- مدت زمان : ۱۰ دقیقه
- ارزشیابی درس
- مدت زمان : دقیقه

منابع درس:

ردیف	عنوان
۳.	پزشک و ملاحظات اخلاقی (۱۳۹۲) - قسمت اول - فصل دوم

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی ایران

مقطع و رشته تحصیلی: دکتری - خون شناسی

گروه آموزشی: اخلاق علوم پزشکی

دانشکده: پزشکی

تعداد واحد: ۱ واحد	نام درس: اخلاق و حقوق حرفه ای
	نوع واحد: نظری
	پیش نیاز: ندارد
مکان برگزاری:	زمان برگزاری کلاس:
	تعداد دانشجویان:
	مدرس و مسئول درس: خانم دکتر مینا فروزنده
	دستیار تدریس:
	تاریخ ارائه درس:
	مدت کلاس: ۲ ساعت

عنوان درس روزانه: حریم خصوصی و رازداری

هدف کلی:

اهداف کلی بر اساس طبقه بندی بلوم:

- شناختی: آشنایی با اصل رعایت حریم خصوصی و رازداری
- روان حرکتی: توانایی استدلال و تصمیم گیری در دو راهی های مربوط به رازداری، توانایی تشخیص موارد نقض حریم خصوصی و رازداری در بالین
- عاطفی: درک اهمیت حفظ حریم خصوصی و رازداری بیماران در اقدامات درمانی و پژوهشی

اهداف جزئی:

در پایان درس دانشجوی می تواند:

رازداری

- اهمیت رازداری را در رابطه حرفه ای با بیماران را درک کند.
- نقاط ضعف سیستم سلامت و تکنولوژی اطلاعات آن را درمورد حریم خصوصی و رازداری مشخص کند.
- موقعیت های بالینی بالقوه که در آن نقض حریم خصوصی و رازداری توجیه پذیر است (مانند الزامات قانونی) را لیست کند.
- عملکرد بخش های بیمارستانی و آزمایشگاه های پزشکی را در مورد اصل حریم خصوصی و رازداری به طرز نقادانه ارزیابی کند.

ملاحظات اخلاقی در بیماران HIV/AIDS

- موارد عملکردهای غیراخلاقی مانند امتناع از درمان، انگ گذاشتن و تخصیص منابع ناعادلانه که ممکن است در درمان بیماران HIV/AIDS اتفاق بیفتد را بگوید.
- ابعاد اخلاقی آگاه سازی و ردیابی شریک را توصیف کند.
- عملکرد صحیح در گرفتن آزمایش HIV/AIDS در مراقبت بیماران و در غربالگری را توصیف کند.

شیوه های تدریس:

- سخنرانی تعاملی
- بحث براساس مورد (CBD)
- بحث در گروه بزرگ (LGD)

اجزا و شیوه اجرای درس :

- مقدمه
 - بخش اول درس
 - استراحت
 - بخش دوم درس
 - جمع بندی
 - ارزشیابی درس
- مدت زمان : ۱۰ دقیقه
- مدت زمان : دقیقه
- مدت زمان : ۱۰ دقیقه
- مدت زمان : دقیقه
- مدت زمان : ۱۰ دقیقه
- مدت زمان : دقیقه

منابع درس:

ردیف	عنوان
۴.	پزشک و ملاحظات اخلاقی (۱۳۹۲) - جلد اول - قسمت اول - فصل ۴ - صفحات ۷۱ تا ۷۳ و قسمت دوم - فصل ۷

مقطع و رشته تحصیلی: دکتری - خون شناسی

گروه آموزشی: اخلاق علوم پزشکی

دانشکده: پزشکی

تعداد واحد: ۱ واحد	نام درس: اخلاق و حقوق حرفه ای
	نوع واحد: نظری
	پیش نیاز: ندارد
مکان برگزاری:	زمان برگزاری کلاس:
	تعداد دانشجویان:
	مدرس و مسئول درس: خانم دکتر مهشاد نوروزی
	دستیار تدریس:
	تاریخ ارائه درس:
	مدت کلاس: ۲ ساعت

عنوان درس روزانه: ملاحظات اخلاقی در پژوهش های طب انتقال خون

هدف کلی:

اهداف کلی بر اساس طبقه بندی بلوم:

- شناختی: آشنایی با دستورالعمل های بین المللی و کشوری اخلاق در پژوهش
- روان حرکتی: توانایی رجوع و استفاده مناسب از دستورالعمل های اخلاق در پژوهش
- عاطفی: ایجاد انگیزه در فراگیر جهت پیروی از دستورالعمل ها و اصول اخلاق در پژوهش

اهداف جزئی:

در پایان درس دانشجوی می تواند:

- روند جهانی شکل گیری الزامات اخلاقی در پژوهش را توصیف کند.
- اهمیت و نحوه ارزیابی سود و زیان را در پژوهش های زیست پزشکی توضیح دهد.
- چگونگی رعایت حریم خصوصی فیزیکی و اطلاعاتی شرکت کنندگان در پژوهش را توضیح دهد.
- اهمیت فرایند و نحوه اخذ رضایت آگاهانه از شرکت کنندگان در پژوهش را توضیح دهد.
- نحوه تکمیل فرم رضایت آگاهانه را توضیح دهد.
- ملاحظات اخلاقی شایع برخاسته از انتشار پژوهش ها را بحث کند.
- راهنماهای اخلاق در پژوهش بین المللی و ملی را بشناسد.

شیوه های تدریس:

- سخنرانی

اجزا و شیوه اجرای درس :

- مقدمه مدت زمان : ۱۰ دقیقه
- بخش اول درس (Case Study) مدت زمان : ۲۰ دقیقه
- استراحت مدت زمان : -- دقیقه
- بخش دوم درس مدت زمان : ۳۰ دقیقه
- جمع بندی مدت زمان : ۱۰ دقیقه
- ارزشیابی درس (امتحان پایان دوره)

منابع درس:

ردیف	عنوان
۵.	پزشک و ملاحظات اخلاقی (۱۳۹۲) - قسمت اول - فصل ۱۵

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی ایران

مقطع و رشته تحصیلی: دکتری - خون شناسی

گروه آموزشی: اخلاق علوم پزشکی

دانشکده: پزشکی

تعداد واحد: ۱ واحد	نام درس: اخلاق و حقوق حرفه ای
	نوع واحد: نظری
	پیش نیاز: ندارد
مکان برگزاری:	زمان برگزاری کلاس:
	تعداد دانشجویان:
	مدرس و مسئول درس: آقای دکتر مجیدرضا خلیج زاده
	دستیار تدریس:
	تاریخ ارائه درس:
	مدت کلاس: ۲ ساعت

عنوان درس روزانه: ملاحظات اخلاقی در طب انتقال خون

هدف کلی:

اهداف کلی بر اساس طبقه بندی بلوم:

- شناختی: آشنایی با ملاحظات اخلاقی در طب انتقال خون
- روان حرکتی: توانایی تصمیم سازی اخلاقی در موارد بالینی و سازمانی طب انتقال خون
- عاطفی: اهمیت دادن به ملاحظات اخلاقی در طب انتقال خون

اهداف جزئی:

در پایان درس دانشجو می تواند:

- ملاحظات اخلاقی در طب انتقال خون را شرح دهد.
- اطلاعات محرمانه در طب انتقال خون و اهمیت رازداری را توضیح دهد.
- اهمیت اطمینان از کیفیت آزمایش های انجام شده را توضیح دهد.
- وظایف و تعهدات حرفه ای در آزمایشگاه های پزشکی را توضیح دهد.
- کاربرد اصول اخلاق حرفه ای در طب انتقال خون را توضیح دهد.
- اهمیت تعارض منافع و مفهوم آن را توضیح کند.

شیوه های تدریس:

اجزا و شیوه اجرای درس :

- مقدمه
 - بخش اول درس
 - استراحت
 - بخش دوم درس
 - جمع بندی
 - ارزشیابی درس
- مدت زمان : ۱۰ دقیقه
- مدت زمان : دقیقه
- مدت زمان : ۱۰ دقیقه
- مدت زمان : دقیقه
- مدت زمان : ۱۰ دقیقه
- مدت زمان : دقیقه

منابع درس:

ردیف	عنوان
۶.	پزشک و ملاحظات اخلاقی (۱۳۹۲) - جلد ۲

دانشکده: پزشکی گروه آموزشی: اخلاق علوم پزشکی مقطع و رشته تحصیلی: دکتری - خون شناسی

نام درس: اخلاق و حقوق حرفه ای	تعداد واحد: ۱ واحد
نوع واحد: نظری	
پیش نیاز: ندارد	
زمان برگزاری کلاس:	مکان برگزاری:
تعداد دانشجویان:	
مدرس و مسئول درس: آقای دکتر مجیدرضا خلیج زاده	
دستیار تدریس:	
تاریخ ارائه درس:	
مدت کلاس: ۲ ساعت	

عنوان درس روزانه: غربالگری در انتقال خون

هدف کلی:

اهداف کلی بر اساس طبقه بندی بلوم:

- شناختی: درک ملاحظات اخلاقی غربالگری در انتقال خون
- روان حرکتی: توانایی استدلال و تصمیم سازی اخلاقی در موارد غربالگری
- عاطفی: ایجاد انگیزه جهت توجه به ابعاد اخلاقی و انسانی غربالگری

اهداف جزئی:

در پایان درس دانشجو می تواند:

- تعهدات حرفه ای مربوط به غربالگری در انتقال خون را شرح دهد.
- انواع غربالگری و ملاحظات اخلاقی مربوط به هر کدام را شرح دهد.
- نحوه اخذ رضایت آگاهانه با توجه به عدم قطعیت در غربالگری را توضیح دهد.
- مسئولیت حرفه ای در قبال یافته های تصادفی حین غربالگری در انتقال خون را شرح دهد.
- اهمیت عدالت و دسترسی به غربالگری در انتقال خون را توضیح دهد.

شیوه های تدریس:

- سخنرانی تعاملی
- LGD
- CBD

اجزا و شیوه اجرای درس :

- مقدمه
- مدت زمان : ۱۰ دقیقه
- بخش اول درس
- مدت زمان : دقیقه
- استراحت
- مدت زمان : ۱۰ دقیقه
- بخش دوم درس
- مدت زمان : دقیقه
- جمع بندی
- مدت زمان : ۱۰ دقیقه
- ارزشیابی درس
- مدت زمان : دقیقه

منابع درس:

ردیف	عنوان
۷.	پزشک و ملاحظات اخلاقی (۱۳۹۲) - جلد دوم

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی ایران

دانشکده: پزشکی گروه آموزشی: اخلاق علوم پزشکی مقطع و رشته تحصیلی: دکتری - خون شناسی

نام درس: اخلاق و حقوق حرفه ای	تعداد واحد: ۱ واحد
نوع واحد: نظری	
پیش نیاز: ندارد	
زمان برگزاری کلاس:	مکان برگزاری:
تعداد دانشجویان:	
مدرس و مسئول درس: خانم دکتر سعیده سعیدی طهرانی	
دستیار تدریس:	
تاریخ ارائه درس:	
مدت کلاس: ۲ ساعت	

عنوان درس روزانه: ملاحظات اخلاقی در پیوند اعضا و بیوبانک ها

هدف کلی:

اهداف کلی بر اساس طبقه بندی بلوم:

- شناختی: آشنایی با ملاحظات اخلاقی در پیوند اعضا و بیوبانک ها
- روان حرکتی: توانایی تبیین و بحث در خصوص ملاحظات اخلاقی در پیوند اعضا و بیوبانک ها
- عاطفی: ایجاد علاقه و انگیزه به لحاظ کردن موارد اخلاقی در پیوند اعضا و بیوبانک ها در عملکرد روزانه

اهداف جزئی:

در پایان درس دانشجو می تواند:

پیوند اعضا

- اقسام پیوند و ملاحظات اصلی اخلاقی هر یک را توضیح دهید.
- چالش های اخلاقی اخذ رضایت آگاهانه از دهنده عضو را توضیح دهد.
- مسئولیت های حرفه ای در قبال دهنده عضو را توضیح دهد.
- اصول اخلاقی توزیع منابع در پیوند اعضا را توضیح دهد.
- ابعاد اخلاقی ارتباط مالی فرد دهنده و گیرنده عضو را توضیح دهد.

بانک های زیست انسانی

- چالش های اخلاقی اخذ رضایت آگاهانه در بانک های زیست انسانی را توضیح دهد.
- چالش های حریم خصوصی در بانک های زیست انسانی را توضیح دهد.
- ملاحظات اخلاقی در تجاری سازی و اشتراک منافع حاصل از بانک های زیست انسانی را شرح دهد.
- اصول اخلاقی مالکیت نمونه ها و بافت های انسانی را در بانک های زیست انسانی شرح دهد
- قوانین و اصول حرفه ای در تبادلات بین المللی داده ها و نمونه های بانک های زیست انسانی را شرح دهد.

شیوه های تدریس:

- سخنرانی تعاملی
- بحث براساس مورد (CBD)
- بحث در گروه بزرگ (LGD)

اجزا و شیوه اجرای درس :

- مقدمه
 - بخش اول درس
 - استراحت
 - بخش دوم درس
 - جمع بندی
 - ارزشیابی درس
- مدت زمان : دقیقه
- مدت زمان : دقیقه
- مدت زمان : دقیقه
- مدت زمان : دقیقه
- مدت زمان : دقیقه
- مدت زمان : دقیقه

منابع درس:

ردیف	عنوان
۸.	پزشک و ملاحظات اخلاقی (۱۳۹۲) - جلد دوم